

ΤΑ ΣΑΪΝΙΑ

Πάσχα των Ελλήνων Πάσχα

Πάσχα των Ελλήνων
Πάσχα
Πάσχα της αγάπης Πά-
σχα
Πάσχα των αγγέλων

Ήλιος κι ανατέλλει
Πάσχα μέγα Πάσχα
ήλιος φωτοδότης
των Ελλήνων Πάσχα

Στίχοι : Γιώργος Θέμελης

Μουσική : Σταύρος Κουγιουμτζής

Παιδική ζωγραφιά για το Πάσχα (Μουσείο Παιδικής Τέχνης)

Η λέξη Πάσχα προέρχεται από την εβραϊκή λέξη Πεσσάχ που σημαίνει πέρασμα.

Για τους Εβραίους συμβολίζει την Έξοδό τους από την Αίγυπτο και το τέλος της δουλείας τους.

Για τους χριστιανούς συμβολίζει το πέρασμα από το θάνατο στην αιώνια ζωή, που είναι ο Χριστός και πραγματοποιήθηκε με τη θυσία του Κυρίου μας. Η εβδομάδα πριν το Πάσχα ονομάζεται Μεγάλη Εβδομάδα, γιατί τότε γιορτάζουμε τα Μεγάλα Πάθη του Χριστού. Κάθε

(Συνέχεια στη σελίδα 2)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ:	
Επικαιρότητα	2, 3
Παράδοση-Ήθη-Έθιμα	3-8
Οικολογία - Άνοιξη	8-14
Επιστήμες	14- 17
The English Corner	17- 20
Ψυχαγωγία	20

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ!

Οι αγροτικές εργασίες από το Φθινόπωρο μέχρι την Άνοιξη

Η γεωργία αποτελούσε μέχρι πρόσφατα τον κυριότερο κλάδο της οικονομίας μας. Οι βασικές ανάγκες διατροφής που κάλυπταν τα προϊόντα της την ανέδειξαν σε κυρίαρχη απασχόληση όλων των κατοίκων, από τα πολύ παλιά χρόνια.

Πριν το 1925 οι συνθήκες δουλειάς που είχαν να αντιμετωπίσουν οι γεωργοί στο χωριό ήταν κάθε άλλο παρά ιδανικές. Ο ελάχιστος κλήρος γης που αναλογούσε σε κάθε οικογένεια, τα πρωτόγονα μέσα καλλιέργειας, ο

(Συνέχεια στη σελίδα 8)

The Easter Bunny

Easter Bunny

The Easter Bunny is a symbol of spring in many northern European countries. Hare depicted as wearing clothes and holding Easter

eggs. This custom originated in Lutheran Germany, where in the custom had the role of the judge and evaluate the behavior of young children at the beginning of the Easter holidays. Be-

(Συνέχεια στη σελίδα 18)

Επικαιρότητα

Πάσχα των Ελλήνων Πάσχα

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

ημέρα αυτής της εβδομάδας η εκκλησία μας θυμάται κάποιον γεγονός ή πρόσωπο της Καινής ή Παλαιάς Διαθήκης, που παραδειγματίζει και διδάσκει όλους εμάς με τα λόγια και τις πράξεις του.

ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Τη Μεγάλη Δευτέρα, τιμάται ο Ιωσήφ που συγχώρησε τα αδέρφια του για το κακό που του έκαναν και τον έδιωξαν μακριά από τον αγαπημένο του πατέρα. Χάρη στην καλοσύνη του όμως κέρδισε τη σωτηρία της ψυχής του. Θυμόμαστε ακόμα αυτή την ημέρα την κατάρτα του Ιησού προς τη συκιά, η οποία ξεράθηκε και συμβολίζει την πνευματική ξηρασία των ανθρώπων.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ

Η Μεγάλη Τρίτη είναι αφιερωμένη στην ευαγγελική παραβολή των δέκα παρθένων προτρέποντας τους πιστούς να βρίσκονται σε συνεχή φροντίδα και επαγρύπνηση. Ο Όρθρος της *Μ. Τρίτης*, όπως και της *Μ. Δευτέρας* και της *Μ. Τετάρτης*, λέγεται και *ακολουθία του Νυμφίου*, επειδή κατ' αυτόν ψάλλονται οι σχετικοί με τις παραβολές των δέκα παρθένων και του βασιλικού γάμου ύμνοι. Νυμφίος της Εκκλησίας είναι ο Χριστός, ο οποίος θα έλθει και πάλι μετά δόξης για να κρίνει τον κόσμο.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Τη Μεγάλη Τετάρτη η εκκλησία μνημονεύει την αμαρτωλή γυναίκα που άλειψε με μύρο τον Χριστό. Η πράξη αυτή της γυναίκας δείχνει την αγάπη και την ταπείνωση της. Θυμόμαστε τον Ιησού που

έπλυνε τα πόδια των μαθητών του διδάσκοντάς μας την ταπεινοφροσύνη.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ

Η Μεγάλη Πέμπτη είναι αφιερωμένη σε τέσσερα γεγονότα: τον *ιερόν Νιπτήρα* (το γεγονός κατά το οποίο ο Ιησούς ένιψε τα πόδια των Μαθητών του και το οποίο μας διδάσκει να εκδηλώνουμε την αγάπη μας, τον *Μυστικό Δείπνο*, την *υπερφυά προσευχή* (αφού έδειξε

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος : «Ο Χριστός φέρων τον σταυρόν»

ο Χριστός τον προδότη κατά τον Μυστικό Δείπνο, με τους μαθητές του αποσύρεται στο Όρος των Ελαίων, όπου μόνος του προσεύχεται γονατιστός και ο ιδρώτας του ως στάλες αίματος, ποτίζει τη γη) και το γεγονός της προδοσίας (όπου με ένα φιλί, ο Ιούδας παραδίδει τον Χριστό στους στρατιώτες).

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Τη Μεγάλη Παρασκευή οι καμπά-

νες χτυπούν πένθιμα. Στολίζουμε με λουλούδια τον Επιτάφιο του Κυρίου που δεσπόζει στην εκκλησία, απόδειξη του θανάτου του για τη σωτηρία όλης της ανθρωπότητας. Η περιφορά του Επιταφίου συνοδεύεται με την ψαλμωδία των εγκωμίων, τα οποία εκφράζουν την απορία για αυτή την απερίσκεπτη ενέργεια της σταύρωσης του Λυτρωτή από τους ανθρώπους.

ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

Το Μεγάλο Σάββατο είναι αφιερωμένο στην Ταφή και την Κάθοδο του Χριστού στον Άδη. Σύμφωνα με τις ευαγγελικές διηγήσεις, μαζεύτηκαν οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι στον Πιλάτο και τον παρακάλεσαν να ασφαλίσει τον τάφο του Χριστού μέχρι την τρίτη ημέρα, διότι, όπως έλεγαν, είχαν την υποψία μήπως οι μαθητές κλέψουν την νύχτα το σώμα του Ιησού και κηρύξουν κατόπιν ότι αναστήθηκε. Ο Πιλάτος, έδωσε την άδεια και εκείνοι σφράγισαν τον τάφο, τοποθετώντας μια φρουρά από στρατιώτες για μεγαλύτερη ασφάλεια.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Το Άγιο Πάσχα η εκκλησία μας γιορτάζει την Ανάσταση του Χριστού. Με την Ανάσταση Του καταπατήθηκε ο θάνατος. «Το μεσημέρι γιορτάζουμε με το καθιερωμένο αρνί το πέραςμα του Κυρίου από το θάνατο στην αιώνια ζωή». Το απόγευμα τελείται ο Εσπερινός της Αγάπης όπου ακούγεται το ευαγγέλιο και σε άλλες γλώσσες

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ - ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ -

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΦΩΤΙΟΥ

Επικαιρότητα

Τι γιορτάζουμε το Πάσχα

Το Πάσχα είναι μια ξεχωριστή θρησκευτική γιορτή της χριστιανοσύνης. Με το Πάσχα τιμούμε την ανάμνηση της ένδοξης Ανάστασης του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού.

Ο εορτασμός του Πάσχα για τους χριστιανούς γίνεται την Κυριακή μετά την Πανσέληνο του Μαρτίου. Τη μέρα του Πάσχα συνηθίζουμε να ψήνουμε αρνί και παιδάκια συνοδευόμενα από σαλάτες, τυ-

ριά, αναψυκτικά, χυμούς και κρασιά ή μπύρες. Μετά το φαγητό τσουγκρίζουμε τα πασχαλινά αυγά που είναι σε διάφορα χρώματα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΚΕΝΤΕΡΙ

Εργατική Πρωτομαγιά

Το 1886, στο Σικάγο, όταν ήταν πρώτη Μαΐου οι εργάτες σταδιακά άρχισαν να κάνουν πολλές διαδηλώσεις και να διαμαρτύρονται πώς έχουν κουραστεί να δουλεύουν όλη την ημέρα και για αυτό θέλανε κάθε μέρα να δουλεύουν μόνο 8 ώρες. Κι ενώ το πλήθος παρακολουθούσε τις ομιλίες, κάποιον εργατών, ο

Από τα γεγονότα του Σικάγου (1886)

επικεφαλής της αστυνομικής δύναμης, διάταξε να διαλυθεί η συγκέντρωση. Μια βόμβα έσκασε κοντά στους αστυνομικούς οι οποίοι άρχισαν να χτυπούν τους συγκεντρωμένους χωρίς καμιά

σκέψη. Είναι ακόμα άγνωστος ο αριθμός των θυμάτων αφού υπήρχαν πάρα πολλοί τραυματισμένοι εργάτες και αστυνομικοί.

Στη χώρα μας, ο πρώτος εορτασμός της Εργατικής Πρωτομαγιάς

έγινε το 1893, στην Αθήνα, με πρωτοβουλία του κεντρικού Σοσιαλιστικού Συλλόγου του Σταύρου Καλλέργη. Το 1893, 2.000 εργάτες διαδήλωσαν ζητώντας οκτάωρο, Κυριακή αργία και κρατική ασφάλιση στα θύματα εργατικών ατυχημάτων. Το 1894, γίνεται μία μεγάλη συγκέντρωση με τα ίδια αιτήματα που λήγει με 10 συλλήψεις και τον Αύγουστο ακολουθεί η σύλληψη του σοσιαλιστή Σταύρου Καλλέργη.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ - ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

το τσουρέκι συμβολίζει την ανάσταση του Χριστού, καθώς το αλεύρι ζωντανεύει και μεταμορφώνεται σε ψωμί, ενώ το ζύμωμα σε σχήμα πλεξούδας συμβολίζει την απομάκρυνση των κακών πνευμάτων.

Για αυτό και το φτιάχνουμε όλο το Πάσχα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΛΥΜΠΕΡΗΣ

Παράδοση—'Ηθη—'Εθιμα

Η ιστορία του τσουρεκιού

Το τσουρέκι είναι ένα αγαπημένο γλύκισμα που το τρώμε όλο το χρόνο. Το όνομα του προέρχεται από την τουρκική λέξη "corek", που δηλώνει οποιοδήποτε ψωμί είναι φτιαγμένο με ζύμη που περιέχει μαγιά. Πιθανότατα το τσουρέκι διαδόθηκε στην Ελλάδα κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας. Οι ελληνικοί πληθυσμοί έφτιαξαν

τη δική τους εκδοχή του γλυκού προσθέτοντας γάλα, βούτυρο και αβγά.

Στη χριστιανική λοιπόν παράδοση,

Παράδοση—Ήθη—Έθιμα

Ήθη και Έθιμα του Πάσχα

Αθήνα

Μετά την Ανάσταση, ακολουθεί χορός και τραγούδι σε κάθε γωνιά της Ελλάδας. Από τους «λάκκους» της Λιβαδειάς μέχρι το έθιμο της «Κούνιας» στην Κύθνο, σε κάθε γωνιά της Ελλάδας γιορτάζεται το αναστάσιμο μήνυμα.

Μακεδονία

Παλαιότερα στη Μακεδονία η νοικοκυρά έβαζε το πρώτο αυγό στο εικονοστάσι, από όπου το έβγαζε με την πυροστιά μόνο όταν έβρεχε ή άστραφτε, για να «ξορκίσει» το χαλάζι και τις πλημμύρες. Σε κάποια χωριά της Μακεδονίας, όπως οι Ελεύθερες, μέχρι πριν από λίγα χρόνια σημάδευαν το κεφάλι και την πλάτη των μικρών αρνιών με τη μπογιά που είχε χρησιμοποιηθεί για το βάψιμο τον αυγών.

Όσο το κόκκινο πανί ήταν κρεμασμένο στο μπαλκόνι ή το παράθυρο, οι γυναίκες δεν έπλεναν ούτε και άπλωναν ρούχα, γιατί το θεωρούσαν κακό σημάδι, ενώ τα πρώτα αυγά που έβαφαν τα έστελναν μαζί με τσουρέκια στα πεθερικά τους.

Στη Θάσο στην Κοινότητα Λιμεναρίων διατηρείται το πανάρχαιο έθιμο «Για βρέξε Απρίλη μου», που γιορτάζεται την Τρίτη του Πάσχα. Συγκροτήματα από όλη την Ελλάδα χορεύουν δημοτικούς χορούς.

Δωδεκάνησα

Στο νησί της Αποκάλυψης, την Πάτμο, την Κυριακή του Πάσχα, στο Μοναστήρι της Πάτμου γίνεται η δεύτερη Ανάσταση κατά την οποία το Αναστάσιμο Ευαγγέλιο διαβάζεται σε επτά γλώσσες και από τον ηγούμενο μοιράζονται κόκκινα αυγά στους πιστούς.

Ιόνια νησιά

Ιδιαίτερα τα έθιμα στα Ιόνια νησιά, όπου την Κυριακή του Πάσχα κάθε εκκλησία βγάζει την Ανάσταση με φιλαρμονικές, σχολεία, προσκόπους και χορωδίες.

Κυκλάδες

Στην Κύθνο, το πιο επιβλητικό έθιμο του νησιού είναι αυτό της «Κούνιας». Την Κυριακή του Πάσχα, στην πλατεία του νησιού,

στήνεται μία κούνια, στην οποία κουνιούνται αγόρια και κορίτσια ντυμένα με παραδοσιακές στολές. Αυτός ή αυτή που θα κουνήσει κάποιον, δεσμεύεται ενώπιον Θεού και ανθρώπων για γάμο. Η Σύρος βιώνει με ιδιαίτερο τρόπο το Πάσχα. Οι δύο θρησκευτικές της κοινότητες, η Ορθόδοξη και η Καθολική, γιορτάζουν συγχρόνως τις μέρες του Πάσχα.

Κεντρική Ελλάδα

Στην Αράχωβα, ανήμερα του Πάσχα ξεκινάει η περιφορά της Εικόνας του Αγίου Γεωργίου την οποία συνοδεύουν περί τα 500 άτομα ντυμένα με παραδοσιακές φορεσιές. Την επομένη πραγματοποιείται αγώνας δρόμου των γερόντων (ανηφορικός δρόμος), οι οποίοι ξεκινούν από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και φτάνουν στο λόφο. Ακολουθούν χορευτικά συγκροτήματα και το απόγευμα χορεύουν γυναικείοι χορευτικοί σύλλογοι. Οι εκδηλώσεις συνεχίζονται με κλέφτικα αγωνίσματα, όπως το σήκωμα της πέτρας.

**ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΦΩΤΙΟΥ –
ΦΑΙΔΡΑ ΚΑΤΣΙΡΗ**

Ήθη και Έθιμα από τα νησιά

Κέρκυρα

Το Πάσχα, η μεγαλύτερη γιορτή της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, γιορτάζεται σε όλη την Ελλάδα. Στην Κέρκυρα ο εορτασμός του Πάσχα ξεχωρίζει. Οι επιρροές από τον ευρωπαϊκό πολιτισμό είναι εμφανέστατες ακόμα και σ' αυτή την καθαρά Ορθόδοξη εορτή. Τα ιδιαίτερα τοπικά έθιμα και η άμεση σχέση των ημερών αυτών

με την αρχή της Άνοιξης, αναδεικνύουν μια μοναδικότητα, που έχει καταστήσει το Κερκυραϊκό Πάσχα πόλο έλξης επισκεπτών απ' όλο τον κόσμο. Κυριαρχεί η συγκινητική, πολυφωνική εκκλησιαστική μουσική, μια ακόμα τοπική ιδιαιτερότητα, που ξεχύνεται από τους ναούς στα καντούνια της πόλης και των προαστίων. Η αρμονική αυτή ψαλμωδία, μια

ιδιότυπη τετραφωνία, που ήλθε από την Κρήτη τον 17ο αιώνα, ακόμη και σήμερα ονομάζεται "Κρητικό Μέλος".

Από τη Μεγάλη Δευτέρα διάχυτη στην αγορά της πόλης η μυρωδιά της 'Φογάτσας', του μαντολάτου και της 'Κολομπίνας'. Το απόγευμα οι καμπάνες καλούν τους πιστούς στις εκκλησιές και πλήθος

(Συνέχεια στη σελίδα 5)

Παράδοση—Ήθη—Έθιμα

Ήθη και Έθιμα από τα νησιά

(Συνέχεια από τη σελίδα 4)

λαού ακούει το "ουαί και αλοίμονο Φαρισαίοι υποκριταί".

Τη Μεγάλη Τρίτη στις εκκλησίες ακούγεται το τροπάριο της Κασσιανής και το βράδυ στις 9.00 στο Περιστεύλιο των Παλαιών Ανακτόρων ο Οργανισμός Κερκυραϊκών Εκδηλώσεων διοργανώνει την καθιερωμένη πλέον Μουσική Ποιητική Βραδιά με θέμα "Από τον Γολγοθά στην Ανάσταση".

Τη Μεγάλη Τετάρτη από νωρίς το απόγευμα οι εκκλησίες της πόλης και των προαστίων γεμίζουν με πιστούς για τα Ευχέλαια και στις 8.30 το βράδυ το Δημοτικό Θέατρο γεμίζει με κόσμο, που θα ακούσει τη Δημοτική Χορωδία στην καθιερωμένη συναυλία Εκκλησιαστικής Μουσικής και Μεγαλοβδομαδιάτικων Μελωδιών, που προσεγγίζει το Θείον Δράμα μέσα από εκκλησιαστική μουσική Ανατολική και Δυτική.

Τη Μεγάλη Πέμπτη η ακολουθία των Αγίων Παθών. Στα χωριά μέσα στην εκκλησία οι γυναίκες ακούγοντας τα Δώδεκα Ευαγγέλια πλέκουν με το κροσσοβέλονο το γαϊτάνι, από άσπρο βαμβακερό ύφασμα, σταματώντας το πλέξιμο κάθε φορά που απαγγέλλεται Ευαγγέλιο. Τη Μεγάλη Πέμπτη επίσης, με την πρώτη καμπάνα της εκκλησίας, βάζουν τα κόκκινα αυγά, αιώνιο σύμβολο ανανέωσης της ζωής.

Τη Μεγάλη Παρασκευή πριν από το μεσημέρι οι εκκλησίες γεμίζουν από πιστούς για την τελετή της Αποκαθήλωσης του Κυρίου και την περιφορά του νεκρού Ιησού σε κατάλευκο σεντόνι, με νεκρώσιμο ήχο της καμπάνας. Μετά τα παιδιά σκορπίζουν στις γειτονιές ζή-

τώντας λουλούδια για τον Επιτάφιο. Ο στολισμός του είναι σχεδόν αποκλειστικά έργο των νεαρών κοριτσιών και προς το μεσημέρι οι Επιτάφιοι εκτίθενται σε προσκύνημα.

Μπότηδες

Εντυπωσιακό και θορυβώδες, το Πάσχα στην Κέρκυρα φέρνει στο νου όλων το περίφημο έθιμο με τους μπότηδες που λαμβάνει χώρα το Μεγάλο Σάββατο στην καρδιά της όμορφης πόλης. Η φύση είναι ντυμένη στα πράσινα, με τις ευωδιές των λουλουδιών, και η πόλη να ετοιμάζε-

Μπότηδες στην Κέρκυρα

ται να υποδεχτεί ένα μεγάλο θρησκευτικό γεγονός. Το έθιμο Μπότηδες στη Σπιανάδα στην Κέρκυρα είναι ένας συνδυασμός Ενετικών Παραδόσεων και Ορθόδοξων εθίμων. Το έθιμο με το σπάσιμο των κανατιών το Πάσχα στην Κέρκυρα έχει μακρά ιστορία που χάνεται πάλι στην εποχή της Ενετοκρατίας, ωστόσο υπάρχουν διαφορετικές θεωρίες για το πώς ξεκίνησε. Και επειδή βρισκόμαστε στην Ελλάδα όπου ο χριστιανισμός και το Δωδεκάθεο αλληλομπλέκονται, οι θεωρίες έχουν τις αναφορές τους στις δυο αυτές θρησκείες.

ΛΗΜΝΟΣ

Μ.Δευτέρα: Καθάρριζαν και συγύριζαν τα σπίτια. Έστρωναν τα γιορ-

Η Παναγιά Κακαβιώτισσα στη Λήμνο

τινά τραπεζομάντιλα κι άσπριζαν τις αυλές.

Μ.Τετάρτη : Κατά τις τέσσερις το απόγευμα πήγαιναν όλοι νέοι, γέροι παιδιά στο Μεγάλο Ευχέλαιο. Συνήθιζαν να πηγαίνουν στην εκκλησία ένα μπουκάλι λάδι και ένα πιάτο με αλεύρι το οποίο φεύγοντας το έπαιρναν μαζί τους και με αυτό έφτιαχναν συνήθως ένα γλυκό για να το φάνε τα μέλη της οικογένειας ή με το ευλογημένο αλεύρι ανανέωναν το προζύμι τους.

Μ.Πέμπτη: Πήγαιναν το πρωί στην εκκλησία και κοινωνούσαν. Αυτές τις ημέρες έτρωγαν μόνο κρασοβρόχι, δηλαδή ψωμί βουτηγμένο στο κρασί.

Όταν έφτιαχναν φυλαχτά για τα παιδιά έβαζαν μέσα κι ένα ψίχουλο από το ύψωμα της Μεγάλης Πέμπτης. Όταν επέστρεφαν στο σπίτι έβαφαν τα κόκκινα αυγά..Το πρώτο αυγό που έβαφαν ήταν της Παναγίας και το έβαζαν στο εικονοστάσι.Το βράδυ μετά το τέλος της λειτουργίας των 12 ευαγγελίων παρέμεναν στο ναό και με αγγιολούλουδα έφτιαχναν τον επιτάφιο.

(Συνέχεια στη σελίδα 6)

Παράδοση—Ήθη—Έθιμα

Ήθη και Έθιμα από τα νησιά

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

Μ.Παρασκευή: Οι άνδρες διάλεγαν το αρνί του Πάσχα.

Το έσφαζαν και το κρεμούσαν να στραγγίσει.. Τη Μεγάλη Παρασκευή συνήθιζαν να πίνουν λίγο ξύδι για να συμπαρασταθούν στα πάθη του Ιησού.

Την εσπέρα πήγαιναν στην περιφορά του Επιταφίου.

Τα λουλούδια από τον επιτάφιο (χριστολούλουδα ή σταυρολούλουδα) τα ξέραιναν και τα χρησιμοποιούσαν κάθε φορά

που λιβάνιζαν για να ευλογήσουν το σπιτικό τους.

Μ.Σάββατο: Πήγαιναν το πρωί στην πρώτη Ανάσταση.

Όταν έβγαине ο ιερέας εκφωνώντας το « Ανάστα ο Κύριος» έριχνε δαφνόφυλλα και άνθη οι πιστοί μάζευαν τα άνθη και τα δαφνόφυλλα και τα έπαιρναν στο σπίτι

τους για ευλογία. Το Μέγα Σάββατο επισκεπτόταν τα μνήματα και άναβαν τα κανδήλια και τα θυμιάτιζαν. Το βράδυ πήγαιναν στη εκκλησία για να ακούσουν το «Δεύτε λάβετε φως» και το «Χριστός Ανέστη». Στο άκουσμα του Χριστός Ανέστη ακολουθούσαν κωδωνοκρουσίες. Η μέρα της Αναστάσεως ήταν η κατάλληλη για να συμφιλιωθούν όσοι ήταν μαλωμένοι. Όταν επέστρεφαν στο σπιτικό τους σταύρωναν τη πόρτα με το κερί της Αναστάσεως. Άναβαν το καντήλι με το αναστάσιμο φως.

Το κερί της Αναστάσεως το φυλάγανε στα εικονίσματα και κάθε φορά που κάποιος ήταν άρρωστος το άναβαν για να γιάνει.

Κυριακή του Πάσχα ή Λαμπρή: Από νωρίς πήγαιναν στο φούρνο

για να ετοιμάσουν το φούρνο και να βάλουν τα ταψιά με τα αρνιά. Συνήθιζαν το αρνί να το ψήνουν στο φούρνο έχοντας το τοποθετήσει πάνω σε κληματόβεργες και το έκαναν γεμιστό με σταφίδες, ρύζι, μάρθαο, φρέσκα κρεμμυδάκια, αλατοπίπερο, λάδι και άλλα μυρωδικά.

Στο Κάσπακα συνήθιζαν να βάζουν στο αρνί και τυρί από πάνω για αυτό και ονομάζεται κασπακ'νό αρνί. Προσπαθούσαν να διαβάσουν τα μελλούμενα για την οικογένεια τους στην ωμοπλάτη του αρνιού. Το Πάσχα το γιόρταζε όλη η οικογένεια μαζί με χορούς και τραγούδια.

**ΕΥΑ ΚΑΓΗ -
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΟΥΛΙΑΡΜΗ**

Το έθιμο του πασχαλινού σουβλίσματος

Το παραδοσιακό πλέον σουβλισμα του αμνού αποτελεί ένα από τα πιο διαδεδομένα έθιμα για την Κυριακή του Πάσχα σε όλη την Ελλάδα.

Ο αμνός συμβολίζει τον Χριστό, διότι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής είχε

παρομοιάσει τον Ιησού με τον αμνό θεού που θα πάρει στις πλάτες του τις

αμαρτίες του κόσμου.

Η ημερομηνία εορτασμού του Πάσχα, καθορίστηκε από την Πρώτη Οικουμενική Σύνοδο της Βιθυνίας στη Νίκαια, το 325 μ. Χ. Έτσι, αποφασίστηκε να γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά την

πανσέληνο της εαρινής ισημερίας και μετά το Πάσχα των Ιουδαίων. Στα περισσότερα μέρη της Ελλάδας την Κυριακή του Πάσχα ψήνουν το αρνί στη σούβλα, μαζί με το κοκορέτσι.

Το απόγευμα στην Εκκλησία γίνεται ο Εσπερινός της Αγάπης. Οι Χριστιανοί ανταλλάσσουν αδελφικό ασπασμό διαβάζοντας το Ευαγγέλιο σε διάφορες σε διάφορες γλώσσες. Από την Κυριακή του Πάσχα και για 40 ημέρες οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί χαιρετούν ο ένας τον άλλον λέγοντας “Χριστός Ανέστη” και απαντώντας “Αληθώς Ανέστη”.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ

Παράδοση—Ήθη—Έθιμα

Το κόκκινο αυγό

Το Πάσχα βάφουμε αυγά προς τιμήν του Χριστού. Το κόκκινο πάνω στα αυγά συμβολίζει το αίμα του Χριστού.

Μπορεί τα τελευταία χρόνια το αυγό να βάφονται σε διάφορα χρώματα, όμως η παράδοση τα θέλει κόκκινα. Είναι γεγονός

πως τα χρωματιστά αυγά τα συναντάμε στην αρχαιότητα, στη Ρώμη, στην Ελλάδα, στην Κίνα, στην Αίγυπτο, ως δώρα στις ανοιξιάτικες γιορτές μαζί με κουνέλια τα οποία είναι το σύμβολο της γονι-

μότητας.

Πότε βάφουμε τα αυγά; Τα αυγά τα βάφουμε την Μεγάλη Πέμπτη γι' αυτό την έλεγαν Κόκκινη Πέφτη ή Κοκκινοπέφτη.

Επίσης, το έθιμο του τσουγκρίσμα-

τος των αυγών έχει τις ρίζες του στο Βυζάντιο και συμβολίζει πάλι την Ανάσταση. Το έθιμο αυτό καθιερώθηκε για πρώτη φορά στη βυζαντινή αυλή από το Μεγάλο Κωνσταντίνο και την μητέρα του Αγία Ελένη, με επίσημη τελετή που γινόταν το πρωί

της Κυριακής του Πάσχα. Οι καλεσμένοι τσουγκρίζαν με τον αυτοκράτορα και τη βασιλομήτορα τα αυγά και στη συνέχεια ακολουθούσε γεύμα στο Πασχαλινό τραπέζι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΚΩΝΑΣ

Γιατί βάφουμε κόκκινα τα αυγά το Πάσχα;

Τα κόκκινα αυγά το Πάσχα, δε λείπουν από κανένα ελληνικό τραπέζι. Είτε τα βάψεις είτε τα αγοράσεις είναι αναπόσπαστο κομμάτι του γιορτινού τραπέζιου και έτοιμα για τσουγκρίσμα αμέσως μετά την Ανάσταση!

Γιατί όμως τα βάφουμε κόκκινα και όχι κάποιο άλλο χρώμα; Τι συμβολίζει; Τι λέει η παράδοση; Υπάρχουν τρεις εκδοχές που εξηγούν το εξήγούν το έθιμο.

Σύμφωνα με την πρώτη, μία γυναίκα που πληροφορήθηκε το γεγονός της Ανάστασης φάνηκε δύσπιστη λέγοντας πως θα πίστευε μόνο όταν τα αυγά που κρατούσε στα χέρια της κοκκίνισαν. Έτσι κι έγινε. Τα αυγά κοκκίνισαν και η γυναίκα πίστεψε την Ανάσταση του Χριστού.

Θεωρείται πιθανό, αν η εκδοχή αυτή αντικατοπτρίζει την αλήθεια, η τήρηση του εθίμου να ξεκίνησε

κατά την εποχή εκείνη.

Κατά τη δεύτερη παράδοση, η ίδια η Παναγία προσέφερε ένα

καλάθι με αυγά στους φρουρούς του Υιού της προκειμένου να του συμπεριφέρονται όσο το δυνατόν καλύτερα κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας του στο σταυρό του μαρτυρίου.

Τα αυγά κοκκίνισαν όταν η Παναγία τα μούσκεψε με τα δάκρυά της.

Η τρίτη και τελευταία υπόθεση, η οποία θεωρείται και η πλέον πιθανή,

αναφέρει ότι μετά την Ανάσταση του Κυρίου η Μαρία η Μαγδαληνή, ως μία από τα πρώτα άτομα που αντίκρισαν τον κενό τάφο του Χριστού, επισκέφθηκε τον Ρωμαίο αυτοκράτορα για να τον ενημερώσει για το θαύμα της Ανάστασης.

Εκείνος δεν πίστεψε πως ένα τέτοιο γεγονός θα μπορούσε να είναι πραγματικό και, θέλοντας να αποδείξει πως επρόκειτο για αποκήμημα της φαντασίας της Μαρίας, βροντοφώναξε ότι αν τα αυγά που βρίσκονταν στο καλάθι δίπλα του εκείνη τη στιγμή κοκκίνισαν, τότε και ο ίδιος θα πειθόταν για την Ανάσταση του Χριστού.

Τα αυγά κοκκίνισαν και τελικά ο αυτοκράτορας πείστηκε για την Ανάσταση του Χριστού.

**ΗΛΙΑΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ -
ΑΛΕΞΙΑ ΔΗΜΟΥ**

Παράδοση—Ήθη—Έθιμα

Ο πασχαλινός λαγός

Το λαγουδάκι του Πάσχα είναι σύμβολο της άνοιξης σε πολλές βόρειες Ευρωπαϊκές χώρες. Απεικονίζεται σαν λαγός που φορά ρούχα και κρατά πασχαλινά αυγά. Το έθιμο αυτό πρωτοεμφανίστηκε στην Λουθηρανική Γερμανία όπου κατά το έθιμο είχε το ρόλο του δικαστή και αξιολογούσε την συμπεριφορά των μικρών παιδιών στην αρχή των εορτών του Πάσχα. Εκτός από τα αυγά, συχνά κρατούσε καραμέλες και έφερνε παιχνίδια στα σπίτια των μικρών παιδιών. Επίσης οι λαγοί θεωρούνταν, όπως τα κουνέλια και τα αυγά, σύμβολα γονιμότητας. Κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους, αποτελούσε δημοφιλή μοτίβο στην εκκλησιαστική τέχνη. Από τα

πρώτα χριστιανικά χρόνια στις Ορθόδοξες εκκλησίες, υπήρχε το έθιμο της αποχής κατά τη διάρκεια της νηστείας της Σαρακοστής από τα αυγά. Για να τα διατηρήσει κανείς πρέπει να τα βράσει ή να τα ψήσει και να αρχίσει να τα καταναλώνει όταν η νηστεία τελειώσει.

Πολλοί Χριστιανοί της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας έβαφαν τα

αυγά τους κόκκινα σε αναγνώριση της σταυρικής Θυσίας. Χρησιμοποιούσαν επίσης το πράσινο χρώμα. Μετέπειτα οι Προτεστάντες βράζοντας λουλούδια άλλαζαν το χρώμα των αυγών και διακοσμούσαν τα καλάθια και τις πιατέλες φέρνοντας έτσι την άνοιξη στα σπίτια τους. Σήμερα το έθιμο του Λαγού του Πάσχα υπάρχει σε πολλές βόρειες Ευρωπαϊκές χώρες, στον Καναδά καθώς και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ο λαγός πριν το Πάσχα βάφει τα αυγά του κόκκινα και τα κρύβει στους κήπους ώστε τα παιδιά το πρωί της Λαμπρής παίζοντας να τα ψάξουν και να τα βρουν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

Άνοιξη—Οικολογία

Οι αγροτικές εργασίες από το Φθινόπωρο ως την Άνοιξη

(Συνέχεια από τη σελίδα 7)

μεγάλος αριθμός ακτημόνων, οι τεράστιες μοναστηριακές εκτάσεις γύρω από το χωριό που εκμεταλλεύονταν οι καλόγεροι, οι εκκρεμότητες που προέκυψαν με την αποχώρηση των Τούρκων, συνέθεταν μια εικόνα κάθε άλλο παρά ευχάριστη για την προοπτική ανάπτυξης της περιοχής. Έτσι, όσοι δεν είχαν χωράφια να καλλιεργήσουν ή είχαν αλλά δεν επαρκούσαν για τα προς το ζην, αναγκάζονταν να εργάζονται στα καλογερικά κτήματα ή να πηγαίνουν σε μεγαλοκτηματίες των χωριών. Όσοι πάλι είχαν λίγα

χωράφια, αναγκάζονταν να τα

Όργωμα με τα βόδια να τραβούν το αλέτρι

δουλεύουν όλη μέρα, ολόκληρο τον χρόνο, εκκερσώνοντας συχνά, παράνομα ή νόμιμα και προσπαθώντας μ' αυτόν τον τρόπο

να αυξήσουν όσο το δυνατόν την καλλιεργήσιμη τους έκταση. Η απόδοση των χωραφιών, σε σχέση με την κοπιαστική εργασία, ήταν ελάχιστη και οι γεωργοί, που πραγματικά αντιμετώπιζαν προβλήματα επιβίωσης, ήταν αναγκασμένοι, για λίγα σακιά σιτάρι, να υφίστανται τις βασανιστικές συνθήκες εργασίες στα χωράφια για ολόκληρο τον χρόνο. Εκτός από όλα αυτά τα προβλήματα, οι γεωργοί είχαν να αντιμετωπίσουν και την αντικειμενική αδυναμία να καλλιεργούν τα χωράφια τους κάθε χρόνο, γιατί η συνεχής καλλιέργεια μείωνε την αποδοτικότητά τους. Τα χωράφια

(Συνέχεια στη σελίδα 9)

Άνοιξη—Οικολογία

Οι αγροτικές εργασίες από το Φθινόπωρο ως την Άνοιξη

(Συνέχεια από τη σελίδα 8)

οι γεωργοί τα όργανα συνήθως 3 με 4 φορές. Τα οργώματα αυτά άρχιζαν με το τέλος του χειμώνα, αλλά τα πιο χρήσιμα, όσο και κοπιαστικά, επειδή η γη ήταν δυσκολοκαλλιεργητή, ήταν αυτά του καλοκαιριού, που τα χώματα λιάζονταν και η απόδοσή τους ήταν μεγαλύτερη.

Με τα πρωτοβρόχια του φθινοπώρου άρχιζε ο σπαρμός (σπορά). Πρώτα θα έσπερναν τα κουκιά, τις φακές, το βίκο, το ρόβ', τις βρώμες και τα κριθάρια, τα "βρωμοκρέθαρα" όπως έλεγαν μονολεκτικά τα δύο τελευταία "σπορ'κά". Τέλη Οκτωβρίου έσπερναν και τα σιτάρια, που προ του 1930 περίπου υπήρχαν σε δύο "τσιασίτια" (ποικιλίες), τα "ντόπια" και τα "βρασταμνά".

Σπορά

Μετά την χρονολογία αυτή έκαναν την εμφάνιση τους και άλλα είδη, όπως το λήμνο, το ξυλόκαστρο και το ασπρόσταρο, που συνήθως το έσπερναν στα αμμουδερά χωράφια. Τον σπόρο οι γεωργοί τον ετοίμαζαν από την προηγούμενη χρονιά. Διάλεγαν τα καλύτερα δεμάτια από τη θημωιά, έσπαναν με τον κόπανο τα

στάχια, καθάριζαν το σιτάρι και το κρατούσαν για τη σπορά του επόμενου χρόνου. Όταν άρχιζε η σπορά, οι γεω-

γοί συνήθιζαν να βάζουν μέσα στο τσουβάλι, που είχαν το σπόρο, ένα ρόδι και δεν το έβγαζαν, μέχρι να τελειώσει ο σπαρμός. Εύχονταν μ' αυτό τον τρόπο και τα σπαρτά τους να γίνουν και να μεγαλώσουν, όπως τα σπυριά του ροδιού. Ο σπαρμός διαρκούσε μέχρι τα Χριστούγεννα περίπου. Πρώτα ο γεωργός μετρούσε μια "σποριά" από το χωράφι του - δέκα βήματα σε πλάτος κι αν το χωράφι είχε μεγάλο μήκος το χωρίζε σε

"στροφάρια" - και στην έκταση αυτή σκορπούσε στο σπόρο που είχε μέσα σε ένα τρίχινο σάκο, τον "σπαρτοντροβά", κρεμασμένο στον ώμο του. Μόλις τελείωνε το ρίξιμο του σπόρου σε κάθε σποριά τον σκέπαζε με τη βοήθεια του ξύλινου αλετριού, για να μην μένει εκτεθειμένος στα έντομα, και μετά

έσπερνε, κατά τον ίδιο τρόπο, τη δεύτερη σποριά, την τρίτη κλπ. μέχρι να τελειώσει ολόκληρο το χωράφι.

Το όργανο γινόταν τα παλιά χρόνια με το ξύλινο αλέτρι. Είχε μήκος δυόμισι περίπου μέτρα, αρκετά μεγαλύτερο δηλαδή από το σιδεράλετρο, και όλος ο εξοπλισμός του ήταν ξύλινος εκτός από το

Βαν Γκογκ : Στο αλέτρι

σιδερένιο γινί. Το κατασκεύαζαν ειδικοί τεχνίτες. Συνοπτικά, ένα ξύλινο αλέτρι είχε τα εξής εξαρτήματα, που το καθένα είχε το δικό του ρόλο κατά τη διαδικασία του οργώματος: το πίσω τμήμα του αλετριού το οποίο κρατούσε ο γεωργός, το μέρος του αλετριού πάνω στο οποίο ήταν σφηνωμένο το γινί, με τη βοήθεια μιας ξύλινης σφήνας. Στις δύο πλευρές ήταν στερεωμένα επίσης τα "ξυλάχτια", ο ρόλος των οποίων ήταν να ανοίγουν την αυλακιά. Το "σταβάρ" ήταν ο άξονας του αλετριού που συνέδεε το αλέτρι με τον ζυγό. Ο ζυγός έμπαινε πάνω στον αυχένα των βοδιών και τον σταθεροποιούσαν με τις σιδερένιες "ζεύλες" και τις "λιμνιστήρες" φτιαγμένες από δέρμα βοδιού. Ο γεωργός για να παροτρύνει και να καθοδηγεί τα ζώα, χρησιμοποιούσε τη "φ'κέντρα" -μακρύ ξύλο, στη μια άκρη της οποίας ήταν στερεωμένο ένα καρφί και στην άλλη η "ξιάλ'" για να καθαρίζει το γινί. Το σιδεράλετρο έκανε την εμφάνιση του γύρω στα 1920 και η χρήση του γενικεύτηκε μετά το 1925.

Μετά τη σπορά οι γεωργοί μάζευαν τις ελιές τους μέχρι να μεγαλώσουν αρκετά τα σπαρτά και να αρχίσουν το βοτάνισμα των χωραφιών τους. Στα σταροχώραφα της περιοχής μας φύτευαν πολλών

(Συνέχεια στη σελίδα 10)

Άνοιξη—Οικολογία

Οι αγροτικές εργασίες από το Φθινόπωρο ως την Άνοιξη

(Συνέχεια από τη σελίδα 9)

ειδών παράσιτα και αμέτρητα άλλα φυτά. Το βοτάνισμα όλων αυτών έπρεπε να γίνεται με μεγάλη προσοχή και ήταν πολύ κοπιαστικό. Διαρκούσε από τα τέλη Φεβρουαρίου μέχρι τον Απρίλιο και το επαναλάμβαναν συνήθως δύο φορές. Με την εμφάνιση των φυτοφαρμάκων οι γεωργοί μας απασχλήθηκαν απ' αυτή την κοπιαστική απασχόληση που δεν παρείχε καμία άμεση απόδοση. Η παραγωγή θα ήταν ικανοποιητική αν έβρεχε το Μάρτιο και τον Απρίλιο, η λαϊκή μούσα δε τραγούδησε την ευτυχία των γεωργών με

Πώς μπορείς να καθίσεις πάνω στη φωτιά, χωρίς να καείς;

τις βροχές των μηνών αυτών, λέγοντας:
 Αν Μάρτης βρέξει δυο νερά
 κι ο Απρίλης άλλο ένα,
 έρε χαρά στο γεωργό
 που 'χει πολλά σπαρμένα.
 Σχετικό με την ανομβρία επίσης ήταν και το παρακλητικό τραγούδι "Πιρπιρίτσα" το οποίο έλεγαν συνήθως μικρά γυφτάκια -από την εποχή της τουρκοκρατίας ακόμα έρχονταν γύφτοι και έστηναν τα τσαντίρια τους στις παρυφές του χωριού- και το χόρευαν, αυτοσχεδιάζοντας, με μικρά βηματάκια και πρωτόγονες περιστροφικές κινήσεις, στις αυλές των σπιτιών:

Πιρπιρίτσα πιρπατεί
 το Θεό παρακαλεί,
 για να κάνει μια βροχή
 μια βροχή βασιλική,
 για να γίνουν τα σταριά
 τα σταριά τα κριθαριά,
 να γιουμίσουν τ' αμπαριά.
 Οι νοικοκυρές κατάβρεχαν τα παιδιά, θέλοντας να δείξουν μ' αυτόν τον τρόπο την επιθυμία τους για βροχή και στο τέλος τα κερνούσαν, συνήθως σύκα, καρύδια, κλπ.
 Αντίθετα, οι βροχές του Μάη ήταν καταστροφικές. Γι' αυτό οι γεωργοί έλεγαν:

Στην καταραμένη γη, το

Ντάλια

Η ντάλια είναι ένα από τα πιο δημοφιλή φυτά του καλοκαιριού εξαιτίας των εξωτικών λουλουδιών με τα λαμπερά χρώματα και

της πλούσιας ανθοφορίας τους, που αρχίζει την άνοιξη και συνεχίζεται όλο το καλοκαίρι, ακόμα και το φθινόπωρο. Επιπλέον είναι φυτό πολύ ευαίσθητο στο κρύο, οι χαμηλές θερμοκρασίες του χειμώνα καταστρέφουν το ριζικό του σύστημα κι έτσι πολλές φορές η ντάλια καλλιεργείται σαν ετήσιο φυτό. Το ριζικό σύστημα αποτελείται από σαρκώδεις ρίζες που εξελίσσονται σε κονδύλους.

ΕΥΑ ΦΡΑΓΚΟΥ

Ζουμπούλι

Το ζουμπούλι ή Υάκινθος βολβώδης καλλωπιστικό φυτό. Κατάγεται από τις περιοχές της ανατολής Μεσογείου όπως την Ελλάδα, την Μικρά Ασία και την Συρία. Το ζουμπούλι καλλιεργείται μέσω του βολβού, από τον οποίο αναπτύσσονται 4 έως 6 φύλλα που είναι μακριά, λογχοειδή με πράσινο χρώμα και το ύψος τους φτάνει τα 20 με 25 εκατοστά. Για να αναπτυχθεί χρειάζεται περίπου 8 με 10 εβδομάδες, ένα μέρος που είναι σκοτεινό, η θερμοκρασία του οποίου να μην ξεπερνάει τους 12 βαθμούς κελσίου και μέτριας σύστασης έδαφος

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

Σπαζοκεφαλιά

Πώς μπορείς να καθίσεις πάνω στη φωτιά, χωρίς να καείς;

Ένα μικρό αγόρι έμενε με την οικογένειά του στον 6ο όροφο μιας πολυκατοικίας. Κάθε πρωί έμπαινε στο ασανσέρ και κατέβαινε στο ισόγειο, για να πάει στο σχολείο. Όταν όμως γύριζε το απόγευμα έμπαινε στο ασανσέρ και έφτανε ως τον 4ο όροφο. Από εκεί ανέβαινε ως τον 6ο με τα πόδια, από τη σκάλα. Γιατί το έκανε αυτό;

ΤΖΩΡΤΖΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Σας ευχόμαστε

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ και ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Άνοιξη—Οικολογία

Γιασεμί

Το γιασεμί είναι γένος αγγειόσπερμων, το οποίο ανήκει στην οικογένεια των Ελαιίδων. Τα φύλλα του γιασεμιού είναι τρίφυλλα και πτερωτά. Συνήθως το

γιασεμί το συναντάμε με σε άσπρο χρώμα αλλά μερικές φορές μπορούμε να το βρούμε και σε κίτρινα και σε ροζ ακόμη και σε γαλάζια και σε μπλε χρώματα. Είναι ευαίσθητο στο δυνατό

κρύο και τον παγετό ενώ αγαπά τη ζέση και τη μεγάλη ηλιοφάνεια.

Εκτός από διακοσμητικά, μερικά είδη του καλλιεργούνται για βιομη-

χανικούς σκοπούς και χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποίηση. Οι ρίζες του γιασεμιού δεν αναπτύσσονται πολύ. Είναι πολυετές φυτό και χρησιμοποιεί το έδαφος μακροχρόνια. Η καλλιέργειά του διαρκεί γύρω στα 15 χρόνια. Τα άνθη του βγαίνουν τον πρώτο χρόνο της καλλιέργειας του ενώ στον τρίτο χρόνο τα φύλλα του πολλαπλασιάζονται.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

Γαρυφαλλιά

Η μυθολογία αναφέρει ότι ο Δίας,

από ζήλεια προς τη γυναίκα του

Ήρα, αποφάσισε να έχει κι εκείνος ένα λουλούδι αντάξιο του κρίνου

που αυτή είχε. Έριξε τότε έναν κεραυνό στη γη και μέσα από την αστραπή και τον καπνό φύτρωσε το μυρωδάτο γαρυφαλλό, που πήρε το όνομά του, Δίανθος, δηλαδή

άνθος του Δία.

Ο Δίανθος, (επίσημη ονομασία), κοινώς γαριφαλιά ή γαρυφαλλιά, είναι πολυετές, αγγειόσπερμο, πώδες, όμορφο, εύοσμο καλλωπιστικό φυτό που ανήκει στο γένος δίανθος και στην οικογένεια των Καρυοφυλλοειδών. Καλλιεργείται από την αρχαιότητα και είναι από τα πιο παλιά καλλωπιστικά φυτά, από τα πιο γνωστά και πιο κοινά. Το άνθος της γαριφαλλιάς ονομάζεται γαρίφαλο, ή γαρυφαλλό.

ΜΕΛΙΝΑ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ

μια μεγάλη

γλάστρα για τις μεγάλες ρίζες του.

Ο πανσές αναπτύσσεται σε πλούσια εδάφη με πολύ νερό και ψύχρα. Χρησιμοποιείται ως διακοσμητικό στις αυλές των σπιτιών ή στις γλάστρες στα παράθυρα ή και μπορεί να ομορφύνει τις ανθοδέσμες.

ΙΡΙΔΑ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΥ

Αγιόκλημα

Έτσι ονομάζονται διάφοροι αναρριχητικοί θάμνοι της οικογένειας των Καπριφυλλιδών, γνωστοί και με την επιστημονική ονομασία τους, λονικέρα.

ΕΡΟΣ ΧΑΣΑΝΑΙ

Η ιστοσελίδα του E2 : <http://www.sainia.gr>

Πανσές

Ο Πανσές είναι κοινή ονομασία μιας ομάδας ειδών, ποικιλιών και υβριδίων ποωδών φυτών του γένους Ίον (Viola).

Είναι μονοετές ή πολυετές πώδες φυτό ύψους 15 έως 30 εκατοστόμετρα με σχήμα καρδιά και σε πολλά διαφορετικά χρώματα

Ο πανσές έχει πέντε βελούδινα φύλλα.

Αν κάποιος θελήσει να έχει έναν πανσέ θα πρέπει να τον βάλει σε

Άνοιξη—Οικολογία

Λεβάντα

Η λεβάντα είναι γένος φυτών που ανήκει στην οικογένεια των Χειλανθών. Το γνωστότερο γένος είναι η λεβαντούλα που περιλαμβάνει γύρω στα 25 είδη. Πρόκειται για φυτό φρυγανώδες και πολύκλαδο, με όρθιους βλαστούς

που φύονται από τη βάση. Είναι, συνεπώς, θάμνος με ύψος 30 έως 80 εκατοστά. Έχει γκριζοπράσινα φύλλα, στενά ως λογχοειδή. Οι ανθοφόροι βλαστοί καταλήγουν σε ταξιανθία τύπου στάχeos. Το αιθέριο έλαιο της λεβάντας χρησιμοποιείται στην αρωματοποιία,

τη σαπωνοποιία και στη φαρμακευτική ως τονωτικό και αντικαταρροϊκό. Κύριο συστατικό του είναι η χημική ένωση οξικό λιναλίλιο. Εκτός αυτού, περιέχει αλκοόλες.

Η λεβάντα καλλιεργείται σε εδά-

φη πλούσια σε ασβέστιο, καθώς αυτό βελτιώνει την ποιότητα του αιθερίου ελαίου της και βοηθά την ανάπτυξη του φυτού. Το έδαφος καλλιέργειας πρέπει να είναι ελαφρύ και χαλικώδες, γι' αυτό και το φυτό προσφέρεται για καλλιέργεια σε εκτάσεις ακατάλληλες για άλλου τύπου καλλιέργειες. Δεν αγαπά, επίσης, ιδιαίτερα την υγρασία, αλλά ούτε και την ολοσχερή ξηρασία. Σήμερα καλλιεργείται στην Ισπανία, τη Γαλλία, τη Βουλγαρία και αρκετές χώρες της Βόρειας Αφρικής. Στην Ελλάδα καλλιεργείται στην Αρκαδία, την Κεφαλληνία, τις Σέρρες την Κομοτηνή και τη Σαμοθράκη.

ΜΕΛΙΝΑ ΜΠΕΚΑ

Φράουλα

Η Φράουλα αγγειόσπερμο δικότυλο λαχανικό που ανήκει στην οικογένεια των Ροδιδών με 15 περίπου είδη ιθαγενή των βόρειων εύκρα-

των περιοχών. Κατά πάσα πιθανότητα η καταγωγή της είναι από τη Χίλη.

Ιδιαίτερα γνωστή στην Ελλάδα είναι η ευρωπαϊκή φράουλα που βρίσκεται και αυτοφυής σε λοφώδεις, δασώδεις και ημιδασώδεις περιοχές. Ο καρπός της άγριας αυτής φράουλας είναι μικρός, εξαιρετικά γλυκός και νόστιμος. Οι σύγχρονες καλλιέργειες οδήγησαν στο να δημιουργηθεί μία ποικιλία με μεγάλους καρπούς γνωστή με την ονομασία Φράουλα Ανανάσα

Τα άνθη της είναι λευκά, μονογενή ή και ερμαφρόδιτα και φύονται σε μικρές ταξιανθίες.

Η φράουλα αντέχει στις χειμερινές χαμηλές θερμοκρασίες, όμως μία απότομη αλλαγή θερμοκρασίας ή ένας παγετός την άνοιξη μπορεί να βλάψει το φυτό. Πολλές βροχές επίσης μπορούν να προκαλέσουν σάπισμα των καρπών. Η φράουλα μπορεί να προσαρμοστεί σε όλα τα είδη χώματος. Δεν χρειάζεται σχεδόν καθόλου λίπασμα.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΦΩΤΙΟΥ

Καρότο

Το καρότο ή καρώτο είναι φυτό μονοετές ή διετές και ανήκει στο γένος Δαύκος (Daucus) της οικογένειας των Απιδών.

Προέρχεται από το Αφγανιστάν και τις γύρω περιοχές, ενώ ήταν

γνωστό φαρμακευτικό φυτό στην Αρχαία Ελλάδα με το όνομα Σταφλίνος. Στην Ευρώπη η καλλιέργεια του ξεκίνησε το 13ο αιώνα και ήταν χρώματος μοβ, εξαιτίας κάποιων χρωστικών που περιεί-

χε. Η ρίζα του είναι σαρκώδης με κωνικό μακρύ σχήμα και χρώμα πορτοκαλί, κίτρινο ή λευκό ανάλογα με την ποικιλία

ΦΑΙΔΡΑ ΚΑΤΣΙΡΗ

Άνοιξη—Οικολογία

Άνηθος

Ο άνηθος είναι ένα ετήσιο αρωματικό φυτό της οικογένειας Σελινοειδών. Το ύψος του φτάνει τα 80 εκατοστά. Τα φύλλα του έχουν σχήμα φτερού, είναι λεπτά και μυτερά και έχουν έντονο χρώμα. Οι σπόροι του έχουν ύψος περίπου 2-4 χιλιοστά.

Ο άνηθος χρησιμοποιείται σε σα-

λάτες, σούπες και σάλτσες. Τον βάζουμε στο φαγητό για να μυρίζει ωραία.

Ο άνηθος είναι μια καλή πηγή ασβεστίου, μαγγανίου, μαγνησίου και σιδήρου.

Ο άνηθος καλλιεργείται στην Μεσόγειο, στη Βόρεια Αμερική και στην Ασία.

ΕΒΕΛΙΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΙΔΗ

Κρεμμύδι

Το κρεμμύδι, όπως και το σκόρδο, ανήκουν στο γένος Άλλιο, και τα δύο είναι πλούσια σε θείο που ευθύνεται για την πικάντικη οσμή και για πολλά από τα υγιεινά τους πλεονεκτήματα.

Μελέτες σε ανθρώπους έδειξαν τι τα κρεμμύδια βοηθάνε στην αύξηση της οστικής πυκνότητας.

ΖΩΗ ΔΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Σκίουρος

Ο σκίουρος είναι μικρό και ευκίνητο ζώο, που ζει κυρίως στα δέντρα. Το μέγεθός του ποικίλλει από το μέγεθος του ποντικού έως το μέγεθος της γάτας.

Οι σκίουροι έχουν λεπτό σώμα, μακριά φουντωτή ουρά και το τρίχωμά του είναι πυκνό και γυαλιστερό. Τρέφονται με καρπούς, σπόρους, τρυφερά βλαστάρια και φύλλα.

Ιδιαίτερα αγαπούν τα αυγά και τα μικρά των πτηνών. Αποθηκεύουν τους καρπούς και τους σπόρους

μέσα στις τρύπες των δένδρων για να τους τρώνε το χειμώνα.

Γενούν δύο φορές το χρόνο από 3-7 μικρά κάθε φορά. Οι σκίουροι εξημερώνονται σχετικά εύκολα. Ο σκίουρος που ζει στην πατρίδα μας, κυρίως στα δάση της Μακεδονίας και της Θράκης, έχει χρώμα βαθύ κόκκινο στη ράχη και άσπρο στην κοιλιά, ενώ το μέγεθός του δεν ξεπερνά τα 50 εκατοστά.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΝΕΛΜΟΥ

Τα οφέλη από τη συντροφιά ενός ζώου

Τα ζώα ως σύντροφοι

Η αξιόπιστη και ανιδιοτελής συντροφιά που προσφέρει ένα κατοικίδιο μπορεί να δώσει σε κάποιον μεγάλη ικανοποίηση. Οι σχέσεις μεταξύ ανθρώπων και ζώων δεν απαιτούν την ίδια προσπάθεια όπως οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων, ενώ η ανταμοιβή είναι η

αγάπη, η ευγνωμοσύνη, η διασκέδαση και η συντροφιά.

Το χάιδεμα ενός ζώου φέρνει ανακούφιση στο αφεντικό όπως και ανακούφιση από τις απαιτήσεις των ανθρώπινων σχέσεων.

Ο μοντέρνος τρόπος ζωής μπορεί να οδηγήσει σε μοναξιά, απομόνωση και αίσθημα αδυναμίας.

Τα ζώα συντροφιάς βοηθούν να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα. Οι ιδιοκτήτες κατοικίδιων, σύμφωνα με διεθνή μελέτη, είναι λιγότερο πιθανό να αναφέρουν αισθήματα μοναξιάς σε σχέση με όσους δεν έχουν κάποιο κατοικίδιο, ενώ ποσοστό 58% των ιδιο-

(Συνέχεια στη σελίδα 14)

Άνοιξη—Οικολογία

Τα οφέλη από τη συντροφιά ενός ζώου

(Συνέχεια από τη σελίδα 13)

κτητών δηλώνουν ότι συνάντησαν και απέκτησαν φίλους μέσω του ζώου.

Έρευνες έχουν δείξει ότι ενισχύεται η κοινωνική επαφή αν τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουν μαζί τους ένα ζώο. Τα ζώα καταργούν τα εμπόδια.

Τα ζώα ως μέλη οικογένειας

Τα ζώα συντροφιάς μπορούν να επηρεάσουν θετικά την ανάπτυξη των παιδιών. Έρευνες έχουν δείξει βελτιωμένες κοινωνικές δεξιότητες και αυτοπεποίθηση σε παιδιά που έχουν ζώα. Τα παιδιά αυτά έχουν και περιορισμένες πιθανότητες για

εγκληματική συμπεριφορά, αργότερα στη ζωή τους.

Τα παιδιά μπορούν να μάθουν να είναι υπεύθυνα, να μεταχειρίζονται κάτι ευγενικά, τη συμπεριφορά των ζώων και το θάνατο. Οι γονείς μπορεί να χρησιμοποιήσουν τα ζώα για να διδάξουν στα παιδιά τους. Είναι καλό για τα παιδιά να μάθουν να νοιάζονται για κάποιον άλλο εκτός από τον εαυτό τους.

Τα ζώα σαν βοηθοί

Τα ζώα μας χρησιμεύουν με πολλούς τρόπους - όχι μόνο για συντροφιά αλλά και για δουλειά ή θεραπεία.

Έχουν αποδειχτεί πολύτιμα σε πολλούς ρόλους. Χρησιμεύουν ως οδηγοί τυφλών, βοηθοί ατόμων με περιορισμένη κινητικότητα και βοηθοί αστυνομικών ή τελωνειακών υπαλλήλων. Σκυλιά βοηθάνε τους βοσκούς, άλογα τους ανθρώπους περιορισμένης κινητικότητας, ενώ οι γάτες βοηθούν στον έλεγχο των βλαβερών εντόμων.

Ζώα συντροφιάς βοηθούν αρρώστους, φυλακισμένους, ανθρωπους με ψυχικές διαταραχές. Αυξημένη κοινωνική αξία των ζώων

Στο σύγχρονο τρόπο ζωής φαίνεται αυξημένη η ανασφάλεια, τα αισθήματα απώλειας ελέγχου και αυτοπεποίθησης, ενώ παράλληλα αυξάνεται η μοναξιά και το στρες. Η αντιμετώπιση του στρες έχει γίνει σημαντικός στόχος στην καθημερινότητά μας. Τα ζώα αποτελούν μια θεραπευτική διέξοδο στη μείωση του στρες. Οι ιδιοκτήτες ζώων, σε γενικές γραμμές, έχουν υψηλότερα επίπεδα αυτοπεποίθησης σε σχέση με όσους δεν έχουν κάποιο κατοικίδιο.

Τα παιδιά που έχουν μεγαλώσει σε σπίτι όπου υπήρχε κάποιο ζώο, εμφανίζουν καλύτερες κοινωνικές δεξιότητες και αισθήματα συμπόνιας σε σχέση με τα παιδιά που

μεγαλώνουν χωρίς ζώο. Τα ζώα μπορεί να προσφέρουν ασφάλεια, να αποτελέσουν έμπιστο σύντροφο και πολύτιμη συντροφιά.

ΜΑΡΙΛΙΑ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

Επιστήμες

Βρέθηκε νέα φυλή στον Αμαζόνιο

Μια απομονωμένη φυλή του Αμαζονίου αιχμαλώτισε με τον φακό του ο Βραζιλιάνος φωτογράφος Ricardo Stuckert, με τις εκπληκτικές φωτογραφίες του να κάνουν τα τελευταία 24ωρα τον γύρο του διαδικτύου.

Το μοναδικό αυτό υλικό αποκαλύ-

πτει τον σχεδόν νεολιθικό τρόπο ζωής που έχει διατηρήσει η εν λόγω «χαμένη» φυλή, η οποία βρίσκεται στα βόρεια της ζούγκλας του Ζορντάο, κοντά στα σύνορα της Βραζιλίας με το Περού.

«Ένωσα σαν ζωγράφος του περασμένου αιώνα», δήλωσε στην εφη-

μερίδα Independent o Stuckert, ο οποίος φωτογράφησε τα μέλη της φυλής πετώντας με μικρό ελικόπτερο σε χαμηλό ύψος πάνω από το χωριό τους, την ώρα που οι άνδρες-πολεμιστές του πετούσαν βέλη και τον απειλούσαν με τα

(Συνέχεια στη σελίδα 15)

Επιστήμες

Βρέθηκε νέα φυλή στον Αμαζόνιο

(Συνέχεια από τη σελίδα 14)

δώρατά τους.

«Είναι απίστευτο το γεγονός ότι σήμερα, τον 21ο αιώνα, υπάρχουν άνθρωποι που δεν έχουν καμία επαφή με τον πολιτισμό και ζουν ακριβώς όπως και οι πρόγονοί τους πριν από 20.000 χρόνια. Το αίσημα που σου γεννάει αυτή η

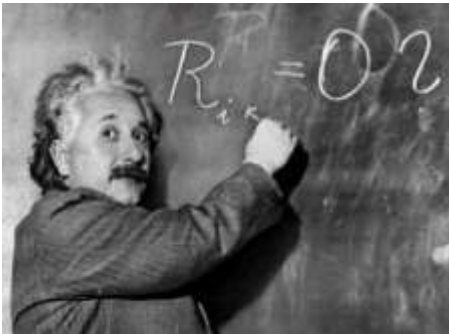
σκέψη είναι πολύ ισχυρό», συμπλήρωσε.

Σύμφωνα με τον José Carlos Meirelles, έναν ειδικό που μελετά τις φυλές του Αμαζονίου εδώ και περισσότερο από 40 χρόνια, η συγκεκριμένη φυλή που απεικονίζεται στις φωτογραφίες αποτελείται περίπου από 300 μέλη και αλλάζει τοποθεσία περίπου κάθε τέσσερα χρόνια.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

Άλμπερτ Αϊνστάιν

Ο Άλμπερτ Αϊνστάιν (γερμανική γλώσσα: Albert Einstein, Ουλμ, 14 Μαρτίου 1879 – Πρίνστον, 18

Άλμπερτ Αϊνστάιν

Απριλίου 1955) ήταν φυσικός γερμανοεβραϊκής καταγωγής, ο οποίος έχει βραβευθεί με το Νόμπελ Φυσικής το 1921 για τις υπηρεσίες του στην θεωρητική φυσική. Είναι ο θεμελιωτής της Θεωρίας της Σχετικότητας και από πολλούς θεωρείται ο σημαντικότερος επιστήμονας του 20ού αιώνα και όλων των εποχών. Εξέδωσε πάνω από 300 επιστημονικές δημοσιεύσεις, καθώς

και 150 συγγράμματα για το ευρύ κοινό.

Η επίδραση των ανακαλύψεων του Αϊνστάιν σχετικά με τη φύση του χώρου και του χρόνου, εξακολουθεί να αποτελεί κεντρικό αντικείμενο της επιστημονικής έρευνας σε φυσική, κοσμολογία, και μαθηματικά, ενώ το επώνυμο του χρησιμοποιείται συχνά ως χαρακτηρισμός για να δηλώσει πως κάποιος έχει υψηλή ευφυΐα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΚΩΝΑΣ

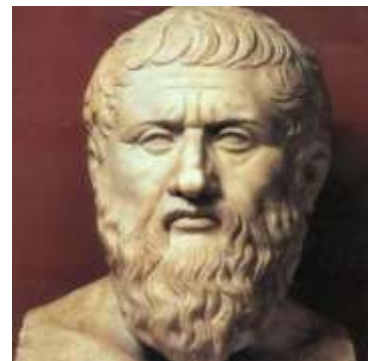
Το μυστήριο της Ατλαντίδας

Το μυστήριο της Ατλαντίδας αποτελεί τον πιο πολυσυζητημένο ίσως μύθο. Κανείς ωστόσο δεν μπορεί να αποδείξει ότι υπήρξε και πού ακριβώς βρισκόταν. Παρόλα αυτά, ορισμένοι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι η καταστροφή του Μινωικού πολιτισμού και της αρχαίας Θήρας ταυτίζεται με τη χαμένη Ατλαντίδα.

Οι πρώτες γραπτές αναφορές για την Ατλαντίδα πηγάζουν από τον Αθηναίο φιλόσοφο Πλάτωνα (427-347 π.Χ.) ο οποίος μας αφηγείται

ότι οι Άτλαντες ήταν ένας λαός με υπερφυσικές ικανότητες και θείκη καταγωγή, που ζούσαν ειρηνικά σε ένα εύφορο νησί πέρα από τις Πύλες των Ηρακλειδών. Στην αρχαιότητα, οι Ηράκλειες Πύλες ήταν τα στενά του Γιβραλτάρ, άρα πιθανότατα βρισκόταν κάπου ανάμεσα στην Ευρώπη και την Αμερική. Όπως θα δούμε όμως παρακάτω, νεότερα στοιχεία έρχονται να ανατρέψουν τις αρχικές θεωρίες.

Όλα αυτά τα διδάχθηκε από τον

Αι-

Πλάτωνας

γύπτιο ιερέα Σάις, σε ένα ταξίδι στη μακρινή Αίγυπτο και τα αφη-

(Συνέχεια στη σελίδα 16)

Επιστήμες

Το μυστήριο της Ατλαντίδας

(Συνέχεια από τη σελίδα 15)

γήθηκε στους μαθητές του Κριτία και Τιμαίο, στο έργο «Ατλαντικός Λόγος». Ανάμεσα στα σπουδαία και θαυμαστά που άκουσε, ήταν ότι οι Άτλαντες σταδιακά άρχισαν να χάνουν τη θεϊκή τους δύναμη. Όταν κυριεύτηκαν από ανθρώπινες αδυναμίες αποφάσισαν να

στραφούν ενάντια σε άλλους εύπορους λαούς με σκοπό την υποταγή. Γι' αυτό ταξίδεψαν προς τη Μεσόγειο, ώπου συναντήθηκαν με τους παντοδύναμους και γενναίους Αθηναίους, από τους οποίους ηττήθηκαν για πρώτη φορά. Μετά από εξαντλητικές όμως μάχες, οι Αθηναίοι τελικά λύγισαν. Οι

θεοί τότε εξοργίστηκαν με τους Άτλαντες, κι αποφάσισαν να τους τιμωρήσουν με παντοτινό αφανισμό. Τόσο μεγάλη ήταν η οργή, που τους κατάστρεψαν μέσα σε μία μόνο νύχτα, αφήνοντας πίσω μόνο μάζες από λάσπη και πυκνούς καπνούς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ

Νίκολας Νεγκροπόντε

Ο Νίκολας Νεγρεπόντε ή Νεγκροπόντε είναι Ελληνοαμερικανός αρχιτέκτονας, επιστήμονας υπολογιστών και επιχειρηματίας, και ο ιδρυτής και επίτιμος πρόεδρος του

Νίκολας Νεγκροπόντε

Εργαστηρίου Πολυμέσων του Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Μασαχουσέτης, καθώς και ο ιδρυτής του οργανισμού «Ενας φορητός Υπολογιστής για κάθε παιδί».

Γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη με τον

πατέρα του να είναι ο εφοπλιστής Δημήτριος Νεγκροπόντης. Έχει επίσης άλλα τρία αδέρφια, τον Τζον Νεγκροπόντε, ο οποίος υπήρξε αναπληρωτής υπουργός εσωτερικών των ΗΠΑ, Μάικλ Νεγκρεπόντε, ο οποίος είναι βραβευμένος με Έμμου κινηματογραφιστής, και τον Τζωρτζ Νεγκροπόντε ο οποίος είναι καλλιτέχνης.

Παρακολούθησε μαθήματα σε διάφορα σχολεία σε ΗΠΑ και Ελβετία και τελείωσε το σχολείο το 1961. Έπειτα σπούδασε στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης αποκτώντας πτυχίο και μεταπτυχιακό στην Αρχιτεκτονική, με το επίκεντρο της έρευνάς του να ασχολείται με τη μελέτη του σχεδιασμού με υπολογιστική βοήθεια και ολοκλήρωσε τις πανεπιστημιακές σπουδές του το 1966.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών του στο ίδρυμα το 1966, έγινε μέλος του διδακτικού προσωπικού και παράλληλα υπήρξε και επισκέπτης καθηγητής σε διάφορα άλλα αμερικανικά πανεπιστήμια.

Το 1967 ίδρυσε την ομάδα Αρχι-

τεκτονικής Μηχανικής στο ίδρυμα, όπου το αντικείμενο έρευνας της ομάδας ήταν η αναζήτηση νέων μεθόδων στην αλληλεπίδραση ανθρώπου-υπολογιστή. Αρκετό καιρό έπειτα, το 1985, ο Νεγκροπόντε δημιούργησε το Εργαστήριο Πολυμέσων του MIT με τον Τζερόμ Μπ. Ουάιςνερ, καθώς και με τη βοήθεια του Μιχάλη Δερτούζου του Εργαστηρίου Υπολογιστών. Κάτω από τη διεύθυνση του το εργαστήριο απέκτησε κύρος και έγινε ιδιαίτερα γνωστό για τις τεχνολογίες πολυμέσων και προηγμένες μεθόδους αλληλεπίδρασης ανθρώπου υπολογιστή που δημιούργησε. Ο Νεγκροπόντε έγινε επίσης ένθερμος υποστηρικτής της ιδέας των ευφυών πρακτόρων και των ηλεκτρονικών εφημερίδων, και δημιούργησε τον όρο αναφερόμενος στον ρόλο της τεχνολογίας να προσφέρει ανέσεις και υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις ανάγκες και επιθυμίες του κάθε ανθρώπου.

ΤΖΩΡΤΖΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Επιστήμες

Το Laptop των 100 \$

Το laptop των 100\$ ή αλλιώς το LOPC XO-1 ή HDL φτιάχτηκε από τον Νικόλα Νεγροπόντε, ο οποίος ήθελε να φτιάξει το laptop αυτό για τις φτωχές περιοχές της Αφρικής.

Τα laptop αυτά διατέθηκαν στην αγορά του 3ου κόσμου και τα πουλούσαν με 100\$.

Το πρόγραμμα ήταν επιτυχές, αλλά η τιμή ανέβηκε στα 180\$.

Το laptop αυτό σχεδιάστηκε από τον οργανισμό One Laptop per Child Association ή OLPC και το εργαστήριο πολυμέσων του MIT.

Πρόκειται για έναν υπολογιστή ασύρματης ευρυζωνικής διαδίκτυωσης, ο οποίος στο αρχικό του σχέδιο περιελάμβανε γεννήτρια με μανιβάλα.

Μέσω του touchpad μπορούμε και να γράψουμε και να ζωγραφίσουμε με το μολύβι.

Για λειτουργικό σύστημα το laptop χρησιμοποιεί μια έκδοση του Fedora Linux και για Web Browser χρησιμοποιεί με βάση τη μηχανή του Mozilla Firefox.

Από το 2010 και η Ελλάδα αρχίζει να χρησιμοποιεί 28 OLPC XO-1 σε σχολεία.

Οι μεγάλες του προσπάθειες για να ενδυναμώσει τα φτωχότερα παιδιά του κόσμου μέσα από την εκπαίδευση τον οδήγησαν μέσα από την One Laptop Per Child το 2012 να εκτελέσει ένα εκπληκτικό

πείραμα που μας δείχνει ότι ο άνθρωπος εγκέφαλος δεν γνωρίζει όρια όταν τον αφήνουν να αναπτυχθεί.

Έψαξε να βρει τη χώρα με το μεγαλύτερο αναλφαβητισμό, (είναι δυστυχώς η Αιθιοπία) και έριξαν σε ένα απομακρυσμένο φτωχό χωριό το Wonchi, 50 μίλια μακριά από την Αντίς Αμπέμπα δέκα κλειστά κουτιά χωρίς οδηγίες, που περιείχαν δέκα φορτισμένους φορητούς υπολογιστές (tablets). Τα κουτιά περιείχαν και δέκα ηλιακούς φορτιστές.

Το συγκεκριμένο χωριό δεν είχε ρεύμα, οι άνθρωποι δεν είχαν δει ποτέ τίποτε ηλεκτρονικό ή ηλεκτρικό κι ακόμα περισσότερο, τα παιδιά, έλλειψη σχολείου δεν γνώριζαν καν την έννοια του γραπτού λόγου ή των γραμμάτων.

Μέσα σε 5 μήνες χρήσης των ταμπλετών, οι πιτσιρικάδες είχαν καταφέρει να χακάρουν το σύστημα Android.

Κάποιος νεαρός αντιλήφθηκε την ύπαρξη της κάμερας (την οποία

είχαν απενεργοποιήσει από τα εργαστήρια γιατί δεν πίστευαν ότι θα χρησιμοποιηθεί ποτέ) και μέσα από το μενού και τις εικόνες προσπαθούσε να βρει τι ήταν αυτό και σε τι χρησίμευε.

Στο τέλος, έσπασε τις κλειδωμένες ρυθμίσεις της επιφάνειας εργασίας, έθεσε σε λειτουργία την κάμερα και έδειξε και στους άλλους πως γίνεται.

Όταν οι ερευνητές πήγαν να συλλέξουν τις πληροφορίες ανακάλυψαν ότι το κάθε παιδί είχε ξεκλειδώσει τις ρυθμίσεις, είχε προσαρμόσει την επιφάνεια εργασίας στα μέτρα του και είχε βάλει πάνω τις εκπαιδευτικές εφαρμογές που το ενδιέφεραν περισσότερο! Στο μεταξύ, είχαν βρει τον τρόπο να φορτίζουν τις ταμπλέτες τους με τους ηλιακούς φορτιστές!

Το πρόγραμμα μετά από πολλά έτη δουλειάς και προώθησης, με τη βοήθεια επενδυτών, δωρητών αλλά και πολλών εθελοντών έχει πραγματοποιηθεί και αποφέρει καρπούς, σε αρκετές χώρες και πόλεις, όπως η Μαδαγασκάρη, η Αρμενία, η Ινδία, η Αργεντινή, η Κολομβία η Ουρουγουάη, η Παραγουάη, η Νικαράγουα, η Ρουάντα, η Αιθιοπία, η Γάζα κι η Ραμάλα, το Αφγανιστάν, το Νεπάλ, το Περού, η Κένυα και άλλες.

Για κάποιους ο Νικόλας Νεγροπόντε είναι «προφήτης», για κάποιους άλλους «ουτοπικός»... το αποτέλεσμα μέχρι στιγμής τον δικαιώνει.

ΙΡΙΔΑ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΥ

The English Corner

Easter

Most Christians refer to the week before Easter as "Holy Week". It contains the days of the Easter Triduum, including Maundy Thursday, commemorating the Maundy and Last Supper as well as Good Friday, commemorating the crucifixion and death of Jesus. In Western Christianity, Eastertide, or the Easter Season, begins on Easter Sunday and lasts seven weeks, ending with the coming of the fiftieth day, Pentecost Sunday. In Eastern Christianity, the sea-

son of Pascha begins on Pascha and ends with the coming of the fortieth day, the Feast of the Ascension

Easter is linked to the Jewish Passover by much of its symbolism, as well as by its position in the calendar. In many lan-

guages, the words for "Easter" and "Passover" are identical or very similar. Easter customs vary across the Christian world, and include sunrise services, exclaiming the Pascha greeting, clipping the church, and decorating Easter eggs. The Easter lily, a symbol of the resurrection, traditionally decorates the chancel area of churches on this day and for the rest of Eastertide. Some non-Christians include egg hunting, the Easter Bunny, and Easter parades. There are also various traditional Easter foods that vary regionally.

MARILIA ANDONIADI

The Easter Bunny

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

sides eggs, often holding candy and bring games to homes of young children. Also hares were considered, such as rabbits and eggs, fertility symbols. In medieval times, it was a popular motif in ecclesiastical art. From the first years of Christianity in Orthodox churches, there was the custom of abstinence during Lent fasting

from eggs. To keep the one you have to boil or to cook and start to consume when fasting ends. Many Christians of the Eastern Orthodox Church painted eggs red in their recognition of the cruciform Sacrifice. They also used the green. Later Protestants boiling flowers changing color egg and decorate the baskets and platters so bringing spring to their

homes. Today the custom of Lagos Easter is in many northern European countries, Canada and the United States. The hare before Easter dyed eggs of red and hides the gardens that the children in the morning of Easter playing to search and find them.

ALEXANDER NAKKAS

The Goat

The goat is a member of the family Bovidae and is closely related to the sheep as both are in the goat-antelope subfamily Caprinae. There are over 300 distinct breeds of goat. Goats are one of the oldest domesticated species, and have been used for their milk, meat, hair, and skins over much of the world. In 2011, there were more than 924 million

live goats around the globe, according to the UN Food and Agriculture Organization. Goats are among the earliest animals domesticated by humans. The most recent genetic analysis confirms the archaeological evidence that the wild Bezoar ibex of the Zagros Mountains is the likely original ancestor of probably all domestic goats today.

**MARILIA GANTZIDI –
DANAE ZACHARAKI**

The English Corner

Albatrosses

Alba-

trosses are `family` birds. The mother and father stay together

for life and they both look after their babies. The albatross mum has one egg every year or every two years. Albatrosses are big birds and they usually fly long distances to find food. Both parents feed their babies. Some albatrosses can't fly until they are nine months old. Baby albatross-

es are often bigger than their parents. They lose the extra weight as they grow up.

EVA KAGI - ANASTASIA GOULIARMI

Monachus—Monachus

The monachus monachus is a pinniped belonging to the family Phocidae. As of 2016, it is estimated that fewer than 700 individuals survive in three or four isolated subpopulations in the Mediterranean (especially in the Aegean Sea), the archipelagos of Madeira and the Cabo Blanco area in the northeastern Atlantic Ocean. It is believed to be the world's rarest pinniped species.

The habitat of Monachus monachus

The habitat of this pinniped has changed over the years. In an-

cient times, and up until the 20th century, Mediterranean monk seals had been known to congregate, give birth, and seek refuge on open beaches. In more recent times, they have left their former habitat and now only use sea caves and more often these caves are rather inaccessible to humans due to underwater entries, and because the caves are often positioned along remote or rugged coastlines.

Scientists have confirmed this is a recent adaptation, most likely due to the rapid increase in human population, tourism, and industry, which have caused increased disturbance by humans

and the destruction of the species' natural habitat. Because of these seals' shy nature and sensitivity to human disturbance, they have slowly adapted to try to avoid contact with humans completely within the last century, and, perhaps, even earlier. The coastal caves are, however, dangerous for newborns, and are causes of major mortality among pups when sea storms hit the caves.

GEORGE TSAKONAS – PANAGIOTIS KONDILIS- SPYROS MILONAS

The Great White Shark

The Great white shark '*Carcharodon carcharias* ' also known as the great white, white pointer, white shark, or white death, is a large shark which can be found in the coastal surface waters of all the major oceans.

The great white shark is the world's largest known predatory fish. It has 300 teeth, but does not chew its food. Sharks rip their prey into mouth-sized pieces which are swallowed whole..

Η ιστοσελίδα του Ε2 : <http://www.sainia.gr>

The length of the largest white shark accurately measured, ranges from 5.8 to 6.4 meters. Fish of this size can weigh over 2 tones.

The shark's heavy, shaped body allows it to cruise efficiently for long periods of time.

As large and powerful predators, great white sharks play an important role at the top of the marine food chain.

NIKOLAS LIBERIS

The English Corner

Crypto

P	O	L	A	R	B	E	A	R	S	P
A	B	T	G	I	R	H	I	N	O	E
N	U	I	O	F	O	X	T	H	J	N
D	F	G	R	I	W	L	I	O	N	G
A	F	E	I	N	N	B	X	W	Z	U
S	A	R	L	G	B	N	F	H	E	I
K	L	O	L	F	E	K	V	A	B	N
J	O	J	A	E	A	F	E	L	R	Y
S	E	A	T	U	R	T	L	E	A	X

Θα βρείτε 13 είδη ζώων

EFTHYMIA PAPOULIA –

EVA FRAGKOU

Σπαζοκεφαλιές

Μια γυναίκα γέννησε δίδυμα αγόρια.
Τα δίδυμα όμως γεννήθηκαν διαφορετικές χρονιές και ημέρες.
Πώς γίνεται αυτό;

Πηγαίνοντας ο Νίκος στην αγορά,
διασταυρώθηκε
με δυο μητέρες, δυο κόρες, μια γιαγιά
και μ'έναν άντρα.
Πόσα ήταν τα άτομα που πήγαν στην
αγορά;

ΤΖΩΡΤΖΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Χρονομηχανή

Η αγαπημένη μας στήλη επιστρέφει για να μας θυμίσει αλλά και για να μας μάθει γεγονότα που συνέβησαν τους μήνες: Μάρτιο-Απρίλιο των προηγούμενων χρόνων στην Ελλάδα αλλά και σε όλο τον κόσμο.

ΜΑΡΤΙΟΣ

7 Μαρτίου 1948

Τα Δωδεκάνησα ενσωματώνονται κι επισήμως στην Ελλάδα

9 Μαρτίου 1824

Αρχίζει ο πρώτος εμφύλιος πόλεμος μεταξύ των επαναστατημένων Ελλήνων.

10 Μαρτίου 1876

Ο Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ πραγματοποιεί την πρώτη τηλεφωνική κλήση παγκοσμίως

25 Μαρτίου 1821

Ξεκινά η εθνικοαπελευθερωτική επανάσταση στην Ελλάδα. Ο πρώτος επίσημος εορτασμός της 25ης Μαρτίου 1821 καθιερώθηκε ως

εθνική εορτή με διάταγμα του βασιλέως Όθωνα της Ελλάδος.

25 Μαρτίου 1896

Διοργανώθηκαν στην Αθήνα οι πρώτοι σύγχρονοι Ολυμπιακοί αγώνες.

25 Μαρτίου 1954

Κατασκευάζεται η πρώτη έγχρωμη τηλεόραση από την RCA (12 ιντσών)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΚΩΝΑΣ

Πασχαλινό Κρυπτόλεξο

Βρείτε δεκατέσσερις λέξεις που έχουν σχέση με το Πάσχα

ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

Σας ευχόμαστε

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ και ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

A	K	E	Π	A	Σ	Χ	A	Λ	M	Π	M	E
K	Σ	Ξ	N	P	Λ	M	N	A	Δ	P	A	Π
T	O	P	H	N	Φ	B	A	M	Φ	Ω	Γ	I
Σ	Y	K	Σ	I	Σ	H	Σ	Π	Χ	T	E	T
O	B	Γ	K	Φ	Δ	Λ	T	A	H	O	I	A
Y	Λ	Λ	Γ	I	A	O	A	Δ	Θ	M	P	Φ
Γ	I	X	Γ	X	N	Δ	Σ	A	I	A	I	I
K	Σ	Ψ	Y	H	O	A	H	Γ	O	Γ	T	O
P	M	N	Γ	I	K	Π	A	Σ	H	I	Σ	Σ
I	A	M	Φ	K	Ξ	Φ	P	Y	Π	A	A	Γ
Σ	Φ	O	Σ	Ξ	H	K	N	Θ	Γ	K	K	Y
M	X	P	I	Σ	T	O	Σ	Σ	Φ	A	Γ	H
A	Π	P	Ω	T	A	Π	P	I	Λ	I	A	T
A	Γ	I	O	Φ	Ω	Σ	H	Ω	Ξ	K	Λ	Σ